

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 9.marta 2020. godine
Br. ref.:RK 1524/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI126/18

Podnosilac

Savet Islamske zajednice u Đakovici

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Republike Kosovo
Rev. br. 197/2018 od 13. juna 2018. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Savet Islamske zajednice u Đakovici (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga je prvo zastupao Ahmet ef. Hoxha, predsednik Islamske zajednice u Đakovici, a potom advokat Teki Bokshi iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Rev. br. 197/2018] Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 13. juna 2018. godine u vezi sa presudom [Ac. br. 1870/13] Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud) od 16. marta 2018. godine i presudom [C. br. 324/2008] Osnovnog suda u Đakovici – Opšte odeljenje – Građanski odsek (u daljem tekstu: Osnovni sud) od 2. aprila 2013. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena prava i slobode zagarantovane paragrafom 2. člana 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 46. [Zaštita imovine], članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 1. (Zaštita imovine) Protokola br. 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na paragrafu 4. člana 21. [Opšta načela] i paragrafu 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2018 (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 27. avgusta 2018. godine, podnosilac je putem pošte podneo svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 17. septembra 2018. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Gresa Caka-Nimani i Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Dana 28. septembra 2018. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva.
8. Istog dana, Sud je i opštinu Đakovica, u svojstvu zainteresovane strane, obavestio o registraciji zahteva i pružio joj mogućnost da dostavi svoje komentare u vezi sa zahtevom KI126/18 u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema obaveštenja Suda.
9. Dana 28. septembra 2018. godine, Sud je obavestio Vrhovni sud o registraciji zahteva i poslao mu kopiju istog.

10. Dana 5. oktobra 2018. godine, opština Đakovica je dostavila Sudu svoje komentare u vezi sa zahtevom. Takođe, priložila je i nekoliko dodatnih dokumenata u prilog svojim komentarima (vidi paragrafe 53-57 o komentarima koje je opština Đakovica dostavila Sudu).
11. Dana 9. oktobra 2018. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o komentarima koje je primio od opštine Đakovica u vezi sa zahtevom KI126/18. Sud je obaveštenju priložio kopiju tih komentara radi njegove informisanosti.
12. Dana 22. oktobra 2018. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu svoje komentare u vezi sa komentarima koje je dostavila opština Đakovica. Takođe, priložio je i nekoliko dodatnih dokumenata u prilog svom prvobitnom zahtevu (vidi paragrafe 58-61 o dodatnim komentarima koje je podnosilac zahteva dostavio Sudu).
13. Dana 26. oktobra 2018. godine, Sud je obavestio opštinu Đakovica o dodatnim komentarima koje je primio od podnosioca zahteva kao odgovor na komentare opštine Đakovica od 5. oktobra 2018. godine. Sud je obaveštenju priložio kopiju tih komentara radi njihove informisanosti.
14. Dana 19. novembra 2018. godine, opština Đakovica je dostavila dodatni odgovor na dodatne komentare podnosioca zahteva (vidi paragrafe 62-66 o komentarima koje je opština Đakovica dostavila Sudu).
15. Dana 13. septembra 2019. godine, Sud je tražio od podnosioca zahteva da dostavi Sudu: (i) kopiju tužbe podnete Osnovnom sudu; (ii) kopiju žalbe izjavljene Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda, kao i (iii) kopiju zahteva za reviziju podnetog Vrhovnom sudu protiv presude Apelacionog suda.
16. Dana 23. septembra 2019. godine, podnosilac zahteva je putem pošte dostavio Sudu dodatna dokumenta koja je tražio Sud.
17. Dana 3. oktobra 2019. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o tome da je primio dodatnu dokumentaciju i poslao mu kopiju dodatnih komentara koje je, dana 19. novembra 2018. godine, primio od opštine Đakovica, kao odgovor na njegove dodatne komentare od 22. oktobra 2018. godine. Sud je obavestio podnosioca zahteva da mu se predmetni komentari dostavljaju samo radi njegove informisanosti budući da je period komentaranja istekao i da je Sud sada u procesu razmatranja slučaja.
18. Dana 3. oktobra 2019. godine, Sud je obavestio i Osnovni i Apelacioni sud o registraciji zahteva i poslao im po jednu kopiju zahteva. Sud je od Osnovnog suda takođe tražio da dostavi Sudu kompletan spis predmeta u vezi sa slučajem KI126/18 i to u roku od sedam (7) dana od trenutka prijema dopisa Suda.
19. Dana 9. oktobra 2019. godine, podnosilac zahteva je putem pošte dostavio punomoćje za zastupanje kojim je obavestio Sud o tome da je izabrao da ga u daljim postupcima pred njim zastupa advokat Teki Bokshi.
20. Dana 10. oktobra 2019. godine, Osnovni sud je dostavio Sudu kompletan spis predmeta.

21. Dana 5. februara 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

Tužba podnosioca zahteva protiv opštine Đakovica

22. Dana 16. aprila 1997. godine, podnosilac zahteva je tadašnjem Opštinskom sudu u Đakovici podneo tužbu protiv opštine Đakovica. Predmet tužbe bila je *“naknada štete zbog oduzimanja imovine bez naknade”* od strane opštine Đakovica za javne potrebe. Podnosilac zahteva je naveo da mu je predmetna imovina, dve radnje, kao što će biti dodatno objašnjeno u odeljku o činjenicama, oduzeta bez propisanog zakonskog postupka i bez naknade. Kao rezultat toga, podnosilac zahteva je tražio od tadašnjeg Opštinskog suda u Đakovici da mu se dodeli druga imovina kao vid naknade u naturi za oduzetu imovinu - ili da mu se taj gubitak nadoknadi u odgovarajućoj novčanoj vrednosti.
23. Iz originalnog spisa predmeta, proizilazi da tadašnji sudovi nikada nisu meritorno odlučili o tužbi podnosioca zahteva.
24. Dana 17. februara 2003. godine, s obzirom na to da tužba podnosioca zahteva nije rešena, podnosilac zahteva je predložio Opštinskom sudu u Đakovici da nastavi postupak radi razmatranja njegove tužbe iz 1997. godine. Iz originalnog spisa predmeta proizilazi da je održano nekoliko ročišta radi razmatranja tužbenog zahteva podnosioca zahteva, te da je izvršen uvid na licu mesta i sprovedena geodetska veštačenja radi utvrđivanja činjenica u predmetu.
25. Dana 12. novembra 2012. godine, pred Opštinskim sudom u Đakovici je održana glavna rasprava povodom tužbenog zahteva podnosioca zahteva. Na tom ročištu, podnosilac zahteva je precizirao svoju tužbu na taj način što je tražio da se opština Đakovica obaveže da mu isplati naknadu u ukupnom iznosu od 17.750,00 evra za dve katastarske parcele koje su se nalazile u centru grada Đakovica [4.750,00 evra za katastarsku parcelu br. 2549 u površini od 19 m² i 13.000,00 evra za katastarsku parcelu br. 2556 u površini od 52 m²]. Podnosilac zahteva je tvrdio da je on vlasnik te dve parcele koje su upisane na njegovo ime, ali da su mu iste oduzete bez propisanog postupka i bez naknade. Iste katastarske parcele koje su glavni predmet spora između podnosioca zahteva i opštine Đakovica su u prošlosti bile radnje, a danas su trotoar, javni put, u ulici „Majka Tereza“ u Đakovici.
26. Opština Đakovica je kao odgovor na tužbeni zahtev podnosioca zahteva, na ročištu za glavnu raspravu, izjavila da osporava isti u celosti i da podnosiocu zahteva nedostaje legitimacija da bi bio stranka u ovom sporu, kao i da je podnosilac zahteva, kako navodi opština Đakovica, zakasnio sa podnošenjem predmetne tužbe i da je kao rezultat toga njegovo potraživanje dostiglo status *“apsolutne zastarelosti”*.

Odlučivanje pred Osnovnim sudom

27. Dana 2. aprila 2013. godine, sada Osnovni, a ne Opštinski sud, presudom [A. br. 1144/14] odbija kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca podnet protiv opštine Đakovica. Osnovni sud je prvo objasnio činjenicu da je između parničnih strana nesporna činjenica da su katastarske parcele koje su predmet spora 1956. godine pretvorene u trotoar ulice "Majka Tereza" i da u takvom stanju, dakle kao trotoar, postoje i danas. Dalje, Osnovni sud je objasnio da je na osnovu Istorijata [br. 952-03-3/12 od 28. januara 2010. godine] sačinjenog od strane Direkcije za katastar, geodeziju i imovinu, koji je izveden kao dokaz na glavnoj raspravi, utvrđeno da su katastarske parcele koje su predmet spora bile *"evidentirane na ime svojine Vakufa Đakovica"*. Tokom 1955. godine, objašnjava Osnovni sud, izvršena je reambulacija i predmetne katastarske parcele su *"evidentirane u ime svojine Zajednice islamske veroispovesti u Đakovici, stanje koje nije promenjeno do današnjeg dana"*.
28. Konkretnije, Osnovni sud je obrazložio da je: *"[...] tužilja [podnosilac zahteva] početno trebala da tužbenim zahtevom argumentuje da je vlasnik predmetne nepokretnosti za koju je tražila nadoknadu, što znači da je tužilac trebao da uloži tužbu za utvrđivanje vlasništva i njen povraćaj. Međutim, tako nije delovala, bez obzira na činjenicu da se ista ne nalazi u posedu predmetne nepokretnosti još od 1956. godine, a predmetnu tužbu je uložio 14.05.1997. godine, znači nakon 41. godina, kada je lišen od prava vlasništva i posedovanja predmetne nepokretnosti, iz čega rezultira da je navod pravnog zastupnika tužene osnovan u vezi sa zastarelošću predmeta, i takva tvrdnja ovaj Sud ocenjuje da ima podršku na odredbu člana 371. ZOO-a (izmene ZOO-a objavljene u SL. SRJ" br. 31/ 93, od 18.06.1993. godine), zakon koji se primenjuje na Kosovu prema UNMIK Uredbi br. 1999/24. Zbog tih razloga, precizirani tužbeni zahtev tužioca je neosnovan i kao takav je odbijen"*.

Odlučivanje pred Apelacionim sudom

29. Dana 16. maja 2013. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu protiv gore navedene presude Osnovnog suda zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava. Podnosilac zahteva je predložio Apelacionom sudu da usvoji žalbu i vrati predmet na ponovno razmatranje ili da preinači presudu Osnovnog suda tako što će usvojiti tužbeni zahtev kao osnovan.
30. Dana 16. marta 2018. godine, Apelacioni sud je presudom [AC. br. 1870/2013] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i kao rezultat toga potvrdio gore navedenu presudu Osnovnog suda.
31. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi odredaba parničnog postupka, Apelacioni sud je u tom pogledu podržao odluku Osnovnog suda i obrazložio sledeće: *"Polazeći iz jednog takvog stanja, Apelacioni sud Kosova, ocenjuje žalbene navode zastupnika tužitelja, za povrede odredaba ZPP-a, u vezi sa pravnom osnovom preciziranog tužbenog zahteva tužilačke strane, koja se poziva na naknadu štete – protivvrednosti za isplatu iznosa naglašenih kao u tužbenom zahtevu, od strane Opštine Đakovica, su neosnovani i neodrživi, jer apelovana presuda nije obuhvaćena suštinskim povredama odredaba člana*

182 stav 2 ZPP-a, na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 194 ZPP-a, a ni drugim povredama koje bi uticale na pravičnost i zakonitost apelovane presude [Osnovnog suda]. Zato, u konkretnoj situaciji su neosnovani žalbeni navodi, za povrede odredaba člana 20 stavovi 1. 37. 33 i 29 Zakona o Osnovama svojinsko – pravnih odnosa, jer se sve ove odredbe pozivaju na imovinske stvari, dok sa tužilačke strane u konkretnom slučaju je zahtevana naknada – protivvrednost za kat. parcele br. 2549 KZ Đakovica – Grad sa kulturom bivša radnja, sada plato – trotoar ulice „Majka Tereza“ kao i za kat. parcelu pod br. 2556 KZ Đakovica – Grad, sa kulturom bivša radnja, sada plato – trotoar ulice „Majka Tereza“, u određenom iznosu i ostalim detaljima kao u izreci apelovane presude [Osnovnog suda].”.

32. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju, Apelacioni sud je u tom pogledu podržao odluku Osnovnog suda i obrazložio sledeće: “Takođe, i što se tiče navoda za pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja, po Apelacionom sudu jedan takav navod tužitelja je neosnovan, zato što prvostepeni sud, tokom sprovedenog postupka u vezi sa ovom pravnom stvari, je izvodio dokaze i pravično je utvrdio činjenično stanje sa pouzdanim dokazima, uključujući ovde i veštačenje geodezije i izlazak suda na mesto uviđaja i doneo je zakonitu i pravičnu odluku, imajući u vidu činjenicu da se zastupnik tužene pozvao na zastarelost zahteva i prvostepeni sud je ocenio jedan takav navod, tako što je primenio odgovarajuće zakonske odredbe kao što je ona iz člana 371 ZOO-a sa izmenama izvršenim [...]. Onako kako je zaključio i prvostepeni sud, tužitelj još iz 1956. godine nije podneo neki tužbeni zahtev da argumentuje da je vlasnik predmetne nekretnine, za koju potražuje naknadu, a nije ni podneo tužbu za utvrđivanje vlasništva i njenog vraćanja, uprkos činjenici da isti nije bio u državi predmetne imovine još od 1956. godine ali je tek dana 14.05.1997. godine, dakle, nakon 41 godine podnosi tužbu za naknadu nekretnine, potražujući i zakonsku kamatu. Stoga, polazeći iz činjenice da se tužena [opština Đakovica] pozivala na zastarelost zahteva, onda prvostepeni sud, pošto je bio pred jednim takvim činjeničnim stanjem, pravično je zaključio da je zahtev tužitelja zastareo i navod zakonskog zastupnika tužene je smatrao osnovanim”.
33. Na kraju, Apelacioni sud je u vezi sa ostalim žalbenim navodima podnosioca zahteva istakao: “Ne stoji žalbeni navod zastupnika tužitelja, da je prošlo više od 20 godina otkako je tužena bez pravnog – upravnog postupka uzurpirala dve radnje za put bez naknade ili nekog drugog oblika naknade, jer, u konkretnom slučaju tužbeni zahtev je orijentisan na naknadu za nekretninu koja je u državi i korišćenju tužene. Tužitelj je jedan takav zahtev, kao što je gore naglašeno, podneo nakon isteka zakonski određenog roka i jedna takva situacija se ne može vratiti nazad, tako da u konkretnom slučaju ne postoji tužbeni zahtev za utvrđivanje prava svojine, nego samo za naknadu protivvrednosti kat. parcela tužitelja koje su, kao što je i gore naglašeno, još od 1956. godine u državi i korišćenju tužene – Opštine Đakovica. Imajući u vidu činjenicu da u konkretnom slučaju postoji apsolutna zastarelost tužbenog zahteva, Apelacioni sud ocenjuje da su žalbeni navodi tužitelja neosnovani i neodrživi, stoga su kao takvi u potpunosti odbijeni”.

Odlučivanje pred Vrhovnim sudom

34. Dana 18. aprila 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo reviziju Vrhovnom sudu sa predlogom da se presude oba nižestepena suda preinače i tužbeni zahtev podnosioca zahteva usvoji kao osnovan u celosti, ili da se presude oba nižestepena suda ukinu i predmet vrati Osnovnom sudu na ponovno odlučivanje. Podnosilac zahteva je navedenu reviziju podneo iz tri bitna razloga, odnosno na osnovu tri glavna navoda.
35. Prvi navod podnosioca se odnosio na bitnu povredu odredaba parničnog postupka, odnosno povredu iz člana 182.1 tačka n) Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP) zbog toga što je presuda Osnovnog suda navodno imala nedostataka, protivrečila razlozima i u njoj nisu bili navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.
36. Drugi navod podnosioca se odnosio na bitne povrede odredaba parničnog postupka koje je učinio Apelacioni sud u drugom stepenu zbog toga što navodno nisu analizirani žalbeni navodi izneti u žalbi.
37. Treći navod podnosioca se odnosio na pogrešnu primenu materijalnog prava u vezi sa kojom je podnosilac zahteva tvrdio da nije izgubio nijedno pravo zbog toga što je država postupila na protivzakonit način i da su kao rezultat toga, ništave sve radnje za njegovo lišavanje prava državine na spornim parcelama. Podnosilac zahteva je dalje naglasio da su sporne parcele njegovo "vlasništvo" i da se iste *"do danas beleže u ime tužilje [podnosioca zahteva]. Tužilja se obavezuje porezom sa taksama i porezom za ovu imovinu. Činjenica da državni organ, povredom osnovnih prava građana, osnovnim ljudskim pravima, ta povreda ne bi morala da bude nagrađena u korist države, u ovom slučaju opštine"*.
38. Dalje, što se tiče ovog navoda, podnosilac zahteva je u zahtevu za reviziju istakao: *"Odbijanje tužbe je nagrada države jer je povredio osnovna ljudska prava tužiocima, muslimanska zajednica, ove Verske zajednice koja je pravno, građansko pravno lice. Sada, u slobodi, u potpuno izmenjenim okolnostima, u okolnostima kada Evropska Konvencija o zaštiti ljudskih prava i sloboda je u primeni na Kosovu i mnoštvo međunarodnih dokumenata [...]. Ovaj način lišavanja od imovine državljana za navedeno vreme je bio uobičajeno ponašanje tadašnje vlasti. U celi bivši komunistički svet, odnosno socijalistički, imovina preuzeta od totalitarne države, imovina građana je vraćena. Lišavanje od imovine, osobito je bilo naglašeno na Kosovu protiv Albanaca, zbog državne protiv albanske politike tog vremena, koji je imao program da se Albanci lišavaju od imovine, vršenjem pritiska da se presele u Tursku. U trenutnoj situaciji potpuno drugačije stvarnosti, imovine moraju da se vrate vlasnicima"*. Što se tiče pitanja vraćanja imovine, podnosilac zahteva je pred Vrhovnim sudom naglasio da on mora uzeti u obzir Sveobuhvatni predlog za rešavanje statusa Kosova, a posebno član 8.6 u kojem je predviđeno da Kosovo mora sva pitanja povraćaja imovine rešavati kao prioritetna pitanja. U tom smislu, podnosilac zahteva je naglasio da nižestepeni sudovi nisu uzeli u obzir član 46. Ustava koji se, po njegovom mišljenju, mora tumačiti na osnovu gore navedenog Predloga za rešenje statusa Kosova.

39. Na kraju zahteva revizije koji je podneo Vrhovnom sudu, podnosilac zahteva je naveo sledeće: *“Mora se imati na umu i činjenica da je opština, kao državni organ, bila upoznata i znajući da je to strana imovina, privatna imovina, nije primenila postupak eksproprijacije tako da je ona na nezakonito posedovanje privatne imovine, prethodno je trebalo da se eksproprišu od privatnog vlasnika i ista da se nadoknadi i da te imperativne zakonske radnje, nije oduzeo, ona je stranka loše vere, nesavesna stranka, nesavesni i nezakoniti nosilac, i mora snositi posledice protivzakonitosti”*.
40. Dana 13. juna 2018. godine, Vrhovni sud je presudom [Rev. br. 197/2018] odbio, kao neosnovan, zahtev podnosioca za reviziju i time potvrdio u celosti odluke Apelacionog i Osnovnog suda.

Navodi podnosioca zahteva

41. Podnosilac zahteva, pozivajući se na paragraf 2. člana 22. Ustava, u kome je predviđena direktna primena EKLJP u Republici Kosovo i član 53. Ustava, u kome je predviđena obaveza tumačenja ljudskih prava i sloboda u skladu sa sudskim odlukama Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), navodi da su osporenim presudom Vrhovnog suda i presudama druga dva redovna suda, Apelacionog i Osnovnog, povređena njegova prava i to: (i) pravo na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP; (ii) pravo na zaštitu imovine zagarantovano članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP; (iii) pravo na sudsku zaštitu prava zagarantovano članom 54. Ustava.

Što se tiče navoda o članu 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP

42. Prvo, što se tiče prava na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovanog članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, podnosilac zahteva navodi da ovo pravo, prema sudskoj praksi ESLJP-a koju je citirao podnosilac zahteva (vidi, *Tatishvili protiv Rusije*, presuda od 22. februara 2017. godine, paragraf 58 i *Hadjianastassiou protiv Grčke*, presuda od 16. decembra 1992. godine, paragraf 33), sadrži u sebi i načelo pravilnog upravljanja pravdom, prema kojem *“odluke sudova i tribunala treba da naglase na adekvatan način razloge na kojima se one zasnivaju”*. Sudovi, naglašava podnosilac zahteva, prema ESLJP-u, iako imaju značajnu slobodu u izboru odgovarajućih sredstava kako bi se osiguralo da su njihovi sistemi u skladu sa paragrafom 1. člana 6. EKLJP, oni su, ipak, dužni *“pokazati sa dovoljno jasnoće razloge na kojima su zasnovali svoju odluku”*.
43. U tom smislu, podnosilac zahteva navodi da su redovni sudovi povredili njegovo pravo na obrazloženu sudsku odluku zbog manjkavosti analize i neuzimanja u obzir žalbenih navoda koji *“u suštini nisu razmotreni”*. On tvrdi da je u žalbi pred Apelacionim sudom i u reviziji pred Vrhovnim sudom izjavio da prvostepeni sud nije dao dovoljno razloga. U obrazloženju Vrhovnog suda u kome se kaže da: *“prvostepeni i drugostepeni sud su u ovom pravnom predmetu koji se tiče zastarelosti zahteva tužioca, za isplatu protivvrednosti predmetnih parcela, koja obrazloženja priznaje i Sud revizije, stoga je nepotrebno da se sada ponavljaju”*, zakon je protumačen pristrasno, što, prema navodima podnosioca zahteva, Vrhovni sud nema pravo da radi.

44. Utvrđenje Vrhovnog suda da *“ovde tužilac tuži samo zbog nadoknade protivvrednosti parcela i utvrđivanja vlasništva nad ovim parcelama, koji je predmet trebao da bude predstavljen kao prethodni predmet radi odlučivanja za nadoknadu protivvrednosti predmetnih parcela”*, po mišljenju podnosioca zahteva, predstavlja potpuno nemoguće utvrđenje jer je tužiocu, odnosno podnosiocu zahteva odbijen zahtev zbog zastarelosti, a redovni sudovi *“nisu rekli da Savet islamske zajednice u Đakovici nije vlasnik i da nema aktivnu legitimnost, već da je zahtev zastareo”*.

Što se tiče navoda o članu 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1. EKLJP

45. Drugo, što se tiče prava na zaštitu imovine zagarantovanog članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP, podnosilac zahteva navodi da je Savet islamske zajednice [podnosilac zahteva], *“bio i još uvek je upisan kao vlasnik katastarske parcele a) br. 2549, sa kulturom prodavnica, u površini od 19 m², KZ Đakovica – grad, koja radnja je jednostrano porušena i preinačena u plato, trotoar i koristi se u javne svrhe”* i, takođe, vlasnik katastarske parcele *“b) br. 2556, sa kulturom prodavnica, u površini od 52 m², KZ Đakovica – grad, koja je takođe jednostrano porušena i preinačena u plato, trotoar [parcele koje su predmet spora]”* i koristi se za javne potrebe.
46. Podnosilac zahteva navodi da nije uspeo da reši ovo pitanje u vanparničnom postupku, kao što je predviđeno Zakonom o eksproprijaciji Kosova (Službeni list SAPK 21/78) i Zakonom br. 03/L-139 o eksproprijaciji nepokretne imovine Republike Kosovo, i da je kao rezultat toga morao da pokrene sudski spor *“sa nadom da će sudske vlasti Republike Kosovo da odluče pravedno”* s obzirom na to da je *“komunistički sistem prošao, ali i dominirajući strani, diskriminatorski, koji je bio protiv nacionalnih i verskih interesa”*.
47. Podnosilac zahteva navodi da je u postupcima koji su sprovedeni pred redovnim sudovima, Osnovnim, Apelacionim i Vrhovnim, *“utvrđena na neosporiv način činjenica da je imovina vlasništvo Saveta islamske zajednice, da je ona vakufska imovina i da je ista od poslovnih prostorija koji su porušeni preinačena u trotoar za javne svrhe, i da je to kao imovina Saveta islamske zajednice upisana i niti je održan obavezni zakonski postupak za eksproprijaciju privatne imovine u javne svrhe, niti je započet ikakav postupak nadoknade, koja se kao obaveza i dan danas predviđa, a naš zahtev je odbijen zbog zastarelosti”*.
48. U ovom predmetu, prema navodima podnosioca zahteva, *“nema zastarelosti”*. Zastarelost, kako naglašava, počinje nakon što potraživanje postane dospelo i zastarelost bi započela ako bi visina naknade bila određena upravnom ili sudskom odlukom. *“Ako opštinski organi, odnosno javne vlasti su eksproprijisali Savet islamske zajednice od svoje imovine, i ako su nakon toga namenili za javne potrebe, krivica je javnih vlasti što nisu primenili zakonske obaveze, što nisu pokrenuli postupak eksproprijacije, odnosno razvlašćenja”*.
49. Prema podnosiocu zahteva, *“jasna je sudska praksa”* da zahtevi za naknadu privatne imovine koja je eksproprijisana za javne potrebe ne zastarevaju. U tom

pogledu, presude redovnih sudova koji su svoje odluke zasnovali na zastarelosti potraživanja, *“nisu dale jasne razloge u vezi sa žalbenim navodima i navodima revizije”*. Podnosilac zahteva dalje nastavlja da nije imao mogućnost da traži utvrđivanje svojine jer je arbitrarno lišen i razvlašćen imovine jer nije sporno da su radnja od 19 m² i ona od 52 m² sada trotoar i ulica na trgu „Majka Tereza“ u centru grada Đakovica. Nema nikakvog načina da se utvrdi pravo svojine na radnjama kada je ta nepokretnost trotoar. Prema tome, ni Vrhovni sud, a ni nižestepeni sudovi, kako navodi, *“nisu obrazložili presude, delovali su pristrasno i povredili su pravo vlasništva”*.

50. Podnosilac zahteva zaključuje svoje obrazloženje navodeći da su *“ovi dokazi za zajednicu islamske veroispovesti veoma važni, jer su iste date u vlasništvu Islamskoj zajednici od njenih vernika, kako bi Islamska zajednica stvorila mogućnost da razvija svoju misiju”*.
51. Podnosilac zahteva takođe se poziva na paragraf 2. člana 22. Ustava kao i na članove 53. i 54. Ustava, bez davanja dodatnog razjašnjenja u vezi sa ovim članovima.
52. Na samom kraju, podnosilac zahteva predlaže Sudu da:
 - (i) Proglasi zahtev prihvatljivim;
 - (ii) Da utvrdi povredu člana 31. Ustava u vezi sa paragrafom 1. člana 6. EKLJP i člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP;
 - (iii) Da proglasi nevažećom osporenu presudu Vrhovnog suda i ostale presude nižestepenih sudova koje su prethodile toj presudi;
 - (iv) Da vrati osporenu presudu Vrhovnog suda na ponovno razmatranje u skladu sa presudom ovog Suda.

Prvi komentari opštine Đakovica od 5. oktobra 2018. godine

53. Opština Đakovica je u svojstvu zainteresovane strane dostavila svoje komentare Sudu iskoristivši mogućnost koju joj je on pružio.
54. Opština Đakovica je naglasila da su navodi podnosioca zahteva neosnovani i neutemeljeni jer on nije uspeo da predoči materijalne dokaze kojima bi se dokazala osnovanost zahteva podnetog Ustavnom sudu.
55. Prema navodima opštine Đakovica, Osnovni sud je odlučio pravilno i zasnovano na odredbama važećeg zakona i na *“osnovu nespornih činjenica i izvedenih dokaza ocenio da je tužilja morala prvo tužbenim zahtevom argumentovati da je vlasnik predmetne nepokretnosti za koju potražuje naknadu, što bi značilo da je tužilja morala podneti tužbu za utvrđivanje svojine i njeno vraćanje”*. Međutim, pošto podnosilac zahteva nije postupio bez obzira na činjenicu da nije držalac sporne imovine od 1956. godine, već je tužbu podneo 41 godinu kasnije, odnosno 14. maja 1997. godine, proizilazi da je *“lišen prava svojine i državine predmetne nepokretnosti, odakle proizilazi da je osnovan navod zakonskog zastupnika tužene [opštine Đakovica] u vezi sa zastarevanjem potraživanja”*, prema članu 371. Zakona o obligacionim odnosima (izmene ZOO-a objavljene u Sl. listu SRJ br. 31/93 od 18. juna 1993. godine) koji je primenljiv na Kosovo na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 1999/24,

i iz tih razloga se precizirani tužbeni zahtev tužioca pokazao neosnovanim i kao takav je odbijen.

56. I Apelacioni sud je, naglašava opština Đakovica, potvrdio odluku Osnovnog suda, pri čemu je ocenio da žalbeni navodi podnosioca zahteva ne stoje *“jer u konkretnom slučaju postoji apsolutna zastarelost tužbenog zahteva”*. Takođe, i Vrhovni sud je, prema navodima opštine Đakovica, pravilno uvažio kao osnovano pravno stanovište oba nižestepena suda zbog činjenice da je zastarelo potraživanje podnosioca da zahteva da se opština Đakovica obaveže da isplati protivvrednost spornih katastarskih parcela i to na osnovu člana 371. ZOO-a (citiranog u tekstu iznad) i činjenice da se podnosilac zahteva *“ne nalazi u posedu predmetnih parcela od 1956. godine”* dok je svoju tužbu podneo 14. maja 1997. godine, odnosno posle 41 godine.
57. U zaključku, opština Đakovica je predložila Sudu da proglasi zahtev neprihvatljivim iz razloga što su, po njenom mišljenju, argumenti koji su predloženi u zahtevu KI126/18 neosnovani i u suprotnosti sa činjeničnim stanjem. Osnovni, Apelacioni i Vrhovni sud su, prema završnom navodu, odlučili pravilno i na osnovu važećih zakonskih odredaba kada su u konkretnom slučaju utvrdili da je tužba podnosioca zahteva zastarela.

Prvi komentari podnosioca zahteva kao odgovor na komentare opštine Đakovica

58. Podnosilac zahteva je dostavio dodatne komentare u vezi sa komentarima koje je dostavila opština Đakovica.
59. Podnosilac zahteva je u svojim dodatnim komentarima naglasio da je komentar opštine Đakovica *“potpuno neosnovan i predstavlja angažovanje da nam se uskrati osnovno pravo na imovinu”*. U tom pogledu, podnosilac zahteva je ponovio činjenicu da naknada za nepokretnost koja je eksproprijirana u zakonskom postupku ili faktičkom eksproprijacijom, ne zastareva, i s tim u vezi ponovo istakao odluke stranih sudova koje je predložio kao dokaze u zahtevu podnetom ovom Sudu, a koje je opština Đakovica osporila kao dokaze koji nisu relevantni za odluku ovog Suda.
60. Dalje, u vezi sa ovom tačkom, podnosilac zahteva je objasnio da se sudska praksa sudova u Bosni i Hercegovini i Srbiji zasnivala na Zakonu o eksproprijaciji koji je potpuno sličan sa kosovskim Zakonom o eksproprijaciji i stoga *“smatramo da su navedene prakse relevantne i za ovo pitanje”*. Podnosilac je konkretno tražio da Ustavni sud mora imati u vidu član 41. Zakona br. 03/L-205 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-139 o eksproprijaciji nepokretne imovine.
61. Kao zaključak, podnosilac zahteva je predložio Sudu da proglasi zahtev prihvatljivim prema petitumu predloženom u prvobitnom zahtevu.

Drugi dodatni komentari opštine Đakovica od 19. novembra 2018. godine

62. Opština Đakovica je u svojstvu zainteresovane strane dostavila dodatne komentare kao odgovor na dodatne komentare podnosioca zahteva.

63. Opština Đakovica je naglasila da osporava u celosti sve argumente i dokaze koje je predložio podnosilac zahteva, navodeći da su sva tri redovna suda odlučila pravilno i da su argumentovala svoje odluke *“dokazima i činjenicama”*.
64. Dalje, opština Đakovica ističe da odluke stranih sudova na koje se oslanja podnosilac zahteva, odnosno predmet Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (citiran u tekstu iznad) i presude Vrhovnog kasacionog suda i Apelacionog suda Srbije i sudska praksa u pogledu naknade za faktičku eksproprijaciju, predstavljaju odluke koje *“ne mogu uticati na ovaj slučaj u postupku pred Ustavnim sudom Kosova jer Kosovo ima svoje zakone koji su striktno primenjeni u ovom slučaju”*.
65. U vezi sa argumentom podnosioca zahteva da *“faktička eksproprijacija ne zastareva”*, opština Đakovica je naglasila da takva ocena ne stoji jer su redovni sudovi Kosova svojim presudama u ovom slučaju *“pravilno primenili važeće zakonske odredbe Republike Kosovo”*.
66. U zaključku, opština Đakovica je predložila Sudu da proglasi zahtev podnosioca neprihvatljivim.

Prihvatljivost zahteva

67. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.
68. U tom smislu, Sud se poziva na paragraf 4. člana 21. [Opšta načela] Ustava, kao i na paragrafe 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

Član 21. [Opšta načela]

“4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.

Član 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način”.

[...]

“7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

69. U nastavku, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ”.

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku”.

70. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Rev. br. 197/2018] Vrhovnog suda od 13. juna 2018. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva, da je naveo koja prava i slobode su mu povređena. Podnosilac zahteva je takođe podneo svoj zahtev u skladu sa rokom koji je određen u članu 49. Zakona. U konkretnom slučaju, Islamska zajednica u Đakovici je u svojstvu podnosioca nastupila kao pravno lice koje traži zaštitu prava i sloboda zagarantovanih Ustavom u odnosu na odluku javnog organa, u ovom slučaju Vrhovnog suda. Ovaj slučaj se odnosi na građansko pravo, kao što je pravo imovine i o ovom građanskom pravu vođen je spor između podnosioca zahteva i opštine Đakovica. (vidi, za razliku i radi poređenja, slučaj Ustavnog suda KI133/17, podnosilac *Ali Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2019. godine po osnovu neprihvatljivosti *ratione materiae* kao i opšta načela u vezi neophodnosti postojanja „građanskog prava“ i „spora“, paragrafi 4 – 52).
71. Dalje, što se tiče uslova prihvatljivosti propisanih članom 48. Zakona, Sud smatra da je podnosilac zahteva dovoljno razjasnio svoje navode o povredi prava zagarantovanih članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP [navode o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 46. Ustava [navode o povredi prava na zaštitu imovine].
72. Što se pak tiče navoda podnosioca zahteva o povredi njegovog prava na “sudsku zaštitu prava” zagarantovanog članom 54. Ustava i paragrafom 2. člana 22. Ustava i članom 53. Ustava, Sud primećuje da podnosilac zahteva nije predložio nijedan argument o tome kako su ove ustavne odredbe povređene od strane redovnih sudova koji su odlučivali o njegovom tužbenom zahtevu. On je samo pomenuo ove članove i tražio od Suda da utvrdi njihovu povredu ili povredu na osnovu tih članova, ne pružajući nikakvo relevantno obrazloženje o osnovanosti navoda o njima.

73. U tom smislu, Sud podseća da se samo citiranje članova Ustava ne može smatrati ispunjenjem obaveze koja proizilazi iz člana 48. Zakona u vezi sa tačkom (d) paragrafa (1) pravila 39. Poslovnika u kojem se od podnosioca zahteva traži da *“tačno razjasni i adekvatno iznese [...] navode da su prava ili odredbe ustava povređene”*. Stoga, i samim tim, u skladu sa sudskom praksom ovog Suda, isti neće dalje razmatrati navod podnosioca zahteva o povredi člana 54. Ustava iz razloga što podnosilac zahteva nije tačno razjasnio svoj navod o povredi ove ustavne odredbe (vidi, u ovom smislu, rešenja o neprihvatljivosti Ustavnog suda u kojima su odbijeni slični navodi: KIO2/18, podnosilac *Vlada Republike Kosovo [Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja]*, paragrafi 40-41, i KI91/18, podnosilac *Njazi Gashi, Lirije Sadikaj, Nazife Hajdini-Ahmetaj i Adriana Rexhepi*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. septembra 2019. godine, paragrafi 52-54).
74. Kao rezultat toga, Sud će u nastavku razmotriti ostale uslove prihvatljivosti samo u odnosu na prvi navod o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje i drugi navod podnosioca zahteva o povredi prava na zaštitu imovine. Što se tiče ova dva navoda, Sud će dalje i zajedno razmotriti da li je podnosilac zahteva ispunio i ostale uslove prihvatljivosti koji su propisani pravilom 39 (2) Poslovnika, koje utvrđuje:
- “(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.*
75. Sud podseća da se ceo predmetni spor odnosi na dve nepokretnosti koje su 50-ih godina bile radnje u jednoj centralnoj ulici u gradu Đakovica. Iste su bile u svojini Islamske zajednice u Đakovici, međutim, one su neodređenog datuma oduzete od strane tadašnjih javnih organa i pretvorene u javni trotoar. U takvom stanju se nalaze i danas. Islamska zajednica u Đakovici je 2003. godine ponovo aktualizovala svoju prvobitnu tužbu iz 1997. godine, i tom prilikom je putem preciziranja tužbe zahtevala od redovnih sudova da usvoje njen tužbeni zahtev za naknadu štete za dve predmetne imovine [bivše radnje] i to u ukupnoj vrednosti od 17.750,00 evra. Opština Đakovica je kao strana koju je tužio podnosilac zahteva osporila tužbu i iznela tvrdnju da se u konkretnom slučaju radi o *“apsolutnoj zastarelosti”* zahteva jer se podnosilac zahteva pojavio posle 41 (četrdeset jedne) godine kako bi tražio navodna prava. Redovni sudovi su se svi redom, Osnovni, Apelacioni i Vrhovni sud, u suštini i u istoj liniji obrazloženja, složili sa ovim prigovorom opštine Đakovica i odlučili da se u konkretnom slučaju uistinu radi o apsolutnoj zastarelosti zahteva. Kao rezultat toga, tužbeni zahtev podnosioca zahteva je odbijen upravo po osnovu apsolutne zastarelosti. Podnosilac zahteva se ne slaže i ne smatra da potraživanja imovinskih prava mogu zastareti i, sledstveno tome, osporava odluke redovnih sudova pred ovim Sudom.
76. U vezi sa ovim postupcima koji su sprovedeni pred redovnim sudovima, podnosilac zahteva se u suštini pred ovim Sudom žali da su u njegovom slučaju:
- (i) redovni sudovi povredili njegovo pravo zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP u pogledu obaveze obrazlaganja sudskih

odluka time što nisu pružili dovoljno obrazloženje za odbijanje njegovog tužbenog zahteva; i

(ii) redovni sudovi povredili njegovo pravo zagarantovano članom 46. Ustava time što mu nisu priznali pravo na imovinu i pogrešno odlučili da imovinska prava mogu zastareti.

Što se tiče navodne povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP u pogledu obrazloženosti sudskih odluka

77. U tom smislu, Sud podseća na navode podnosioca zahteva o povredi člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP, u kojima uglavnom ističe da Vrhovni i Apelacioni sud nisu dovoljno obrazložili svoje odluke i nisu odgovorili na njegove suštinske navode iznete u žalbi i reviziji.
78. U svetlu ovih navoda, Sud primećuje da je Apelacioni sud odbio žalbu podnosioca zahteva izjavljenu protiv presude Osnovnog suda, nakon čega je Vrhovni sud odbio njegov zahtev za reviziju podnet protiv presude Apelacionog suda. Prema ovom Sudu, oba redovna suda, odnosno Vrhovni i Apelacioni sud su ispunili svoje ustavne i zakonske obaveze da pruže dovoljno zakonsko obrazloženje kao što je propisano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP i u skladu sa sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i sudskom praksom samog ovog Suda. Svi redovni sudovi, čije obrazloženje osporava podnosilac zahteva zbog nedovoljnosti, odgovorili su jasno na suštinski navod celog slučaja koji se odnosio na pitanje apsolutne zastarelosti zahteva. Stoga, i ovaj Sud smatra da je neosnovan i nedovoljno potkrepljen ustavnim argumentima navod podnosioca zahteva da nije imao koristi od ustavne garancije donošenja obrazložene sudske odluke.
79. Kako bi tačno proverio navode podnosioca zahteva o neobrazloženosti sudskih odluka, Sud je tražio od podnosioca zahteva da dostavi kopije svih žalbi uložених redovnim sudovima, uključujući i tužbu, a pored toga, naknadno je tražio i kompletan spis predmeta od Osnovnog suda. Sud je razmotrio sva ova dokumenta, a navodi koje je podnosilac zahteva izneo pred redovnim sudovima i ovim Sudom su detaljno prikazani u paragrafima 41-51 ovog rešenja. Tu se mogu videti i glavni navodi koje je podnosilac zahteva izneo u reviziji.
80. Konkretnije, kao što se vidi iz odeljka o činjenicama, u kome je opsežno prikazano obrazloženje Apelacionog suda, ovaj je u vezi sa žalbenim navodima iznetim protiv odlučivanja pred Osnovnim sudom naveo, između ostalog, da *“u konkretnom slučaju ne postoji tužbeni zahtev za utvrđivanje prava svojine, nego samo za naknadu protivvrednosti kat. parcela tužitelja koje su, kao što je i gore naglašeno, još od 1956. godine u državini i korišćenju tužene - Opštine Đakovica. Imajući u vidu činjenicu da u konkretnom slučaju postoji apsolutna zastarelost tužbenog zahteva, Apelacioni sud ocenjuje da su žalbeni navodi tužitelja neosnovani i neodrživi, stoga su kao takvi u potpunosti odbijeni”*. Drugim rečima, i Apelacioni sud je, isto kao i Osnovni sud, obrazložio čitav osnov za odbijanje slučaja na osnovu činjenice da je zahtev dostigao apsolutnu zastarelost.

81. Dalje, i Vrhovni sud je obrazložio potvrđivanje presude Apelacionog suda, čime je odgovorio na suštinske navode podnosioca zahteva iznete u reviziji. Vrhovni sud je potvrdio da po njegovom mišljenju nema nikakve sumnje da je tužbeni zahtev podnosioca zahteva "zastareo" i, u tom pogledu, žalbeni navodi podnosioca zahteva nisu doveli do drugačijeg rešavanja slučaja.
82. Konkretnije, Vrhovni sud je najpre ponovio činjenice koje su dovele do činjeničnog stanja koje su utvrdili redovni sudovi, pri čemu je primetio da između stranaka nije bila sporna činjenica da su radnje, 1956. godine, pretvorene u trotoar i da kao takve i dalje postoje. Takođe, Vrhovni sud je naveo da je kod takvog činjeničnog stanja: *"Prvostepeni sud [...] našao da je tužitelj trebao da argumentuje da je vlasnik predmetne nekretnine za koju je potraživao naknadu, na osnovu tužbe o utvrđivanju vlasništva i njenog vraćanja. Međutim, tužitelj [podnosilac zahteva] nije ovako postupio, iako se ne nalazi u državi predmetnih parcela još od 1956. godine, dok tužbu sa potraživanjem da mu se plati protivvrednost ovih parcela podnosi sudu dana 14.05.1997. godine. Uzimajući u obzir prigovor tužene [opštine Đakovica] za zastarelost, prvostepeni sud ocenjuje da je zahtev tužitelja da se obavezuje tužena da plati protivvrednost ovih parcela je zastareo u smislu člana 371. ZOO, iz kojih razloga je odlučio u potpunosti kao u izreci njegove presude"*.
83. Dalje i kao drugo, Vrhovni sud je u vezi sa navodima iznetim u reviziji naglasio da je podnosilac zahteva samo uopšteno naveo da presuda Apelacionog suda sadrži bitne povrede odredaba parničnog postupka, ali nije konkretno *"razjasnio koje su to povrede"*. Prema Vrhovnom sudu, podnosilac zahteva je samo pomenuo, ali nije razjasnio u čemu se sastoji protivrečnost između izreke i obrazloženja. Što se pak tiče razloga o odlučnim činjenicama, prema Vrhovnom sudu, *"prvostepeni i drugostepeni sudovi su dali dovoljno razloga za relevantnu činjenicu za pravično suđenje ove pravne stvari koja se odnosi na zastarelost zahteva tužitelja za plaćanje protivvrednosti predmetne parcele, a koje razloge prihvata i revizioni sud, stoga je nepotrebno da se sada isti ponove, tako da ovaj sud zaključuje da su neosnovani navodi u reviziji što se tiče bitnih povreda odredaba postupka što se tiče presude prvostepenog suda"*.
84. Treće, što se tiče navoda u reviziji o pogrešnoj primeni materijalnog prava, Vrhovni sud je ocenio iste neosnovanim. Konkretnije, u ovom pogledu, Vrhovni sud je obrazložio sledeće: *"Navod tužitelja da su predmetne parcele svojina tužitelja jer se evidentiraju na njegovo ime u katastarskim evidencijama je neosnovan, ovo zato što se u konkretnom slučaju ne sudi po tužbi tužitelja u vezi sa utvrđivanjem prava svojine i vraćanja iste u državinu, nego je u konkretnom slučaju parnični postupak vođen po tužbi tužitelja za plaćanje protivvrednosti predmetnih parcela, tako da u ovoj situaciji navodi tužitelja za vlasništvo nad ovim parcelama su irelevantni"*.
85. U tom smislu, Sud podseća na opšta načela u vezi sa pravom na obrazloženu sudsku odluku koje je zagantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP (vidi, za ažuriranu sudsku praksu, presudu Ustavnog suda u slučaju KI35/18, podnosilac *Bayerische Versicherungsverband*, presuda od 11. decembra 2019. godine, paragrafi 50-52; vidi, takođe, osnovna načela koja se odnose na pravo na obrazloženu sudsku odluku koja su izložena i u drugim

slučajevima ovog Suda, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve KI72/12, podnosilac *Veton Berisha i Ilfete Haziri*, presuda od 17. decembra 2012. godine; KI22/16, podnosilac *Naser Husaj*, presuda od 9. juna 2017. godine; KI97/16, podnosilac "*IKK Classic*", presuda od 9. januara 2018. godine; KI143/16, podnosilac *Muharrem Blaku i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. juna 2018. godine i KI24/17, podnosilac *Bedri Salihu*, presuda od 27. maja 2019. godine; dalje, vidi takođe i neke od glavnih predmeta ESLJP-a na kojima je izgrađena praksa Ustavnog suda u vezi sa pravom na obrazloženu sudsku odluku: *Hadjianastassiou protiv Grčke*, presuda od 16. decembra 1992. godine; *Van de Hurk protiv Holandije*, presuda od 19. aprila 1994. godine; *Hiro Balani protiv Španije*, presuda od 9. decembra 1994. godine; *Higgins i drugi protiv Francuske*, presuda od 19. februara 1998. godine; *Garcia Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine; *Hirvisaari protiv Finske*, presuda od 27. septembra 2001. godine; *Suominen protiv Finske*, presuda od 1. jula 2003. godine; *Buzescu protiv Rumunije*, presuda od 24. maja 2005. godine; *Pronina protiv Ukrajine*, presuda od 18. jula 2006. godine i *Tatishvili protiv Rusije*, presuda od 22. februara 2007. godine).

86. Prema gore navedenim načelima, koja su sada deo sudske prakse ovog Suda, prilikom odbijanja žalbe, ili kao što je u konkretnom slučaju, zahteva za reviziju, Vrhovni sud, u principu, može samo da uvaži razloge za donošenje odluke nižestepenog suda, u ovom slučaju Apelacionog suda (vidi predmete ESLJP-a *García Ruiz protiv Španije*, citiran u tekstu iznad, paragraf 26; *Helle protiv Finske*, predstavka br. 20772/92, presuda od 19. decembra 1997. godine, Izveštaji 1997-VIII, paragrafi 59-60; vidi, takođe, i sudsku praksu Ustavnog suda citiranu u paragrafu iznad).
87. Slično i u liniji sa ovim obrazloženjem, Sud takođe podseća da u slučajevima kada sud trećeg stepena ili Apelacioni sud potvrdi odluke koje su doneli nižestepeni sudovi – njegova obaveza se razlikuje od slučajeva kada sud preinači odluku nižestepenih sudova. U konkretnom slučaju, Vrhovni sud nije preinačio ni odluku Apelacionog, niti odluku Osnovnog suda - kojima je odbijena tužba za naknadu štete - već je samo utvrdio njihovu zakonitost, budući da je, prema Vrhovnom sudu, činjenično stanje bilo pravilno utvrđeno i odlučivanje u Apelacionom i Osnovnom sudu bilo u skladu sa materijalnim i procesnim pravom u pogledu apsolutne zastarelosti potraživanja podnosioca. Dakle, Vrhovni sud je potvrdio u celosti obrazloženje dva redovna suda prema kojima je podnosilac morao blagovremeno da traži zaštitu svojih prava i da to uradi pre nego što je njegovo potraživanje zastarelo na apsolutnim osnovama u skladu sa važećim zakonodavstvom u Republici Kosovo.
88. S tim u vezi, Sud smatra da, iako Vrhovni sud možda nije odgovorio na svaku tačku koju je pokrenuo podnosilac zahteva u svom zahtevu za reviziju (vidi predmet ESLJP-a *Van de Hurk protiv Holandije*, citiran u tekstu iznad, paragraf 61), on je ispitao suštinske argumente podnosioca zahteva u pogledu primene materijalnog prava i mogućih procesnih povreda (vidi predmet ESLJP-a *Buzescu protiv Rumunije*, citiran u tekstu iznad, paragraf 63 i *Pronina protiv Ukrajine*, podnesak br. 63566/00, presuda od 18. jula 2006. godine, paragraf 25). Postupajući na takav način, Vrhovni sud je ispunio svoju ustavnu obavezu da pruži obrazloženu sudsku odluku u skladu sa zahtevima iz

člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP i sudskom praksom ESLJP-a i samog ovog Suda.

89. Sud dalje smatra da podnosilac zahteva nije dokazao da su postupci pred Vrhovnim ili Apelacionim sudom bili nepravilni ili proizvoljni, ili da su njegova osnovna prava i slobode zaštićene Ustavom povređene kao rezultat pogrešnog tumačenja materijalnog ili procesnog prava. Sud ponovo naglašava da je tumačenje zakona, materijalnog i procesnog - i u pogledu pitanja zastarelosti - primarna dužnost redovnih sudova, i da kao takvo, u principu, predstavlja pitanje zakonitosti (vidi, slučaj KI63/16, podnosilac zahteva *Astrit Pira*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. avgusta 2016. godine, paragraf 44 i, vidi, takođe, slučaj KI150/15; KI161/15; KI162/15; KI14/16; KI19/16; KI60/16 i KI64/16, podnosioci zahteva *Arben Gjukaj, Hysni Hoxha, Driton Pruthi, Milazim Lushtaku, Esat Tahiri, Azem Duraku i Sami Lushtaku*, rešenje o neprihvatljivosti od 15. novembra 2016. godine, paragraf 62). Obaveza je i teret podnosioca zahteva da ubedi Sud da njegovi navodi nisu samo navodi o "zakonitosti" već da isti zapravo pokreću "pitanja ustavnosti". Ali, u ovom predmetu to nije slučaj jer podnosilac zahteva nije uspeo da ubedi Sud da njegovi argumenti nadilaze oblast zakonitosti.
90. Nezadovoljstvo podnosioca zahteva ishodom postupaka pred redovnim sudovima, ne može samo po sebi pokrenuti argumentovanu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje (vidi, *mutatis mutandis*, predmet *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. godine, paragraf 21 i, vidi, takođe slučaj KI56/17, podnositeljka zahteva *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, paragraf 42).
91. Kao rezultat toga, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio svoje navode da su relevantni postupci u vezi sa odbijanjem njegovog tužbenog zahteva za naknadu štete na bilo koji način bili nepravilni ili proizvoljni i da su osporenim odlukom Vrhovnog suda povređena njegova prava i slobode zagarantovane članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP (vidi, *mutatis mutandis*, *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
92. Stoga je, kao rezultat, navod podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, po pitanju obrazloženja sudskih odluka, očigledno neosnovan na ustavnim osnovama. Kao takav, ovaj navod se mora odbiti na osnovu pravila 39 (2) Poslovnika.

Što se tiče navodnih povreda člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a u pogledu zaštite imovine

93. U tom smislu, Sud podseća na navode podnosioca zahteva o povredi člana 46. [Zaštita imovine] Ustava u kojima uglavnom ističe "da je bio i još uvek je upisani vlasnik" spornih katastarskih parcela, odnosno bivših radnji koje su sada trotoar. On dalje naglašava da su redovni sudovi utvrdili da je imovina podnosioca zahteva i da je ista "vakufska imovina" za koju nisu sprovedeni postupci za eksproprijaciju privatne imovine za javne potrebe ili postupak naknade. Podnosilac zahteva navodi da u njegovom predmetu "nema

zastarelosti” i da nije njegova krivica, već javnih organa, što zakoni nisu pravilno primenjeni i nisu pokrenuti odgovarajući postupci eksproprijacije. U tom pogledu, podnosilac zahteva ponovo tvrdi da redovni sudovi *“nisu dali jasne razloge u vezi sa žalbenim navodima i navodima revizije”* i da su time što nisu *“obrazložili presude, postupili pristrasno i povredili pravo na imovinu”*.

94. Što se tiče navoda o neobrazloženosti sudskih odluka, koje podnosilac zahteva ponovo povezuje i sa navodom o povredi prava na zaštitu imovine, Sud podseća na svoje gore navedeno obrazloženje u kome je navedeno da su redovni sudovi ispunili svoje ustavne obaveze obrazlaganja sudskih odluka. Podnosilac zahteva nije uspeo da ubedi Sud koji je bio njegov suštinski navod koji je iznet, ali nije ispitan. Shodno tome, svi navodi o neobrazloženosti sudskih odluka redovnih sudova, ovaj Sud je već proglasio navodima koji su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, pa se na iste neće vraćati ponovo i po drugi put.
95. Što se pak tiče prava na zaštitu imovine, Sud prvo citira odredbu člana 46. [Zaštita imovine] Ustava i član 1 (Zaštita imovine) Protokola br. 1 EKLJP-a, u kojima je predviđeno sledeće:

Član 46. [Zaštita imovine] Ustava

“1. Garantuje se pravo na imovinu.

2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.

3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se ekspropriuje. [...]”

Član 1 [Zaštita imovine] Protokola br. 1 EKLJP-a

„Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu s opštim interesima ili da bi obezbedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni“.

96. Sud primećuje da gore navedeni član ima ukupno 3 paragrafa. U prvom paragrafu je generalno predviđeno da je pravo na imovinu zagarantovano Ustavom. U drugom paragrafu je propisano da je korišćenje imovine od strane vlasnika imovine - bilo da su fizička ili pravna lica - regulisano zakonom i u skladu sa javnim interesom. U prvoj rečenici trećeg paragrafa je razjašnjeno da se niko ne može arbitrarno lišiti imovine. U drugoj rečenici trećeg paragrafa je navedeno da pravo na imovinu nije apsolutno pravo, već kvalifikovano pravo koje se pod određenim uslovima, može i eksproprijirati. Eksproprijacija imovine

mora biti odobrena po zakonu, mora biti neophodna ili adekvatna za postizanje određenog javnog cilja i mora biti praćena odgovarajućim mehanizmima neposredne naknade.

97. U tom smislu, Sud takođe primećuje da je ESLJP, prilikom tumačenja člana 1. Protokola br. 1, utvrdio da se pravo na imovinu sastoji od tri različita pravila. Prvo pravilo, koje je opšte prirode, izražava princip mirnog uživanja imovine; ovo je utvrđeno u prvoj rečenici prvog paragrafa člana 1. Protokola br. 1 EKLJP. Drugo pravilo obuhvata lišavanje imovine i podvrgava ga izvesnim uslovima; ovo je utvrđeno u drugoj rečenici istog paragrafa. Treće pravilo priznaje državama, između ostalog, pravo da kontrolišu korišćenje imovine u skladu sa opštim interesom, primenjujući one zakone koje smatraju potrebnim za tu svrhu; ovo je utvrđeno u paragrafu dva (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 23. septembra 1982. godine, *Sporrong i Lonnrot protiv Švedske*, br. 7151/75; 7152/75, paragraf 61).
98. Ova tri pravila ipak nisu "različita" u smislu da nisu povezana. Drugo i treće pravilo se odnose na pojedine slučajeve mešanja u pravo na mirno uživanje imovine i trebaju biti tumačena u svetlu opšteg principa utvrđenog u prvom pravilu (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 21. februara 1986. godine, *James i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 8793/79, paragraf 37).
99. U tom pogledu, ocenjujući ustavnost osporene odluke Vrhovnog suda u duhu navoda o ustavnim povredama i činjenica koje je predočio podnosilac i one koje je Sud primetio iz kompletnog spisa predmeta, Sud utvrđuje da činjenica da je zahtev podnosioca odbijen, u procesnom smislu, zbog apsolutne zastarelosti tužbenog zahteva – ne dovodi do povrede prava na imovinu, niti prava na njeno mirno uživanje. Ono što podnosilac zahteva u osnovi čini svojim zahtevom je da ospori način primene važećih zakona od strane redovnih sudova u pogledu proglašenja tužbenog zahteva zastarelim.
100. U tom smislu, Sud takođe podseća da u postupcima pred redovnim sudovima nije bila sporna činjenica da je podnosilac bio vlasnik dve predmetne radnje 50-ih godina. Takođe, nije bila sporna ni činjenica da su mu one oduzete. Dakle, u konkretnom slučaju došlo je do "uplitanja" [*interference*] u pravo podnosioca na imovinu od strane tadašnjih javnih organa. Međutim, Sud takođe primećuje da redovni sudovi nikada nisu meritorno odlučili o tužbi podnosioca zahteva jer je on podneo istu nakon 41 (četrdeset jedne) godine od trenutka kada je došlo do eksproprijacije njegove imovine. To znači da je on svoje navode o nezakonitoj eksproprijaciji i bez naknade podneo po isteku roka - prema obrazloženju redovnih sudova.
101. U tom pogledu su navodi podnosioca zahteva o povredi prava na imovinu izgrađeni po osnovu toga da li treba da postoji ili ne apsolutna zastarelost za njegovo potraživanje. Ovo pitanje, onako kako je pokrenuto i argumentovano od strane podnosioca, predstavlja pitanje zakonitosti i kao takvo ga Sud u principu ne može razmatrati.
102. Kao što je poznato iz sudske prakse ovog Suda, nije njegov zadatak da se bavi greškama u zakonu koje su navodno počinili redovni sudovi (zakonitost), osim

i u meri u kojoj su takve greške mogle povrediti osnovna prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). On sam ne može oceniti zakon koji je doveo do toga da redovni sud donese jednu umesto neke druge odluke – u konkretnom slučaju zakon koji se odnosi na apsolutnu zastarelost potraživanja podnosioca. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud “*četrtoog stepena*”, što bi imalo za rezultat prekoračenje granica postavljenih u njegovoj nadležnosti. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, predmet *García Ruiz protiv Španije*, ESLJP, br. 30544/96 od 21. januara 1999. godine, paragraf 28 i, vidi, takođe, slučaj KI70/11, podnosioci zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).

103. Na kraju, što se tiče pitanja povraćaja i naknade za imovinu koju su oduzeli raniji režimi ili vlasti, Sud podseća na svoje obrazloženje koje je izneo u nekim drugim slučajevima pred njim u kojima su i navedena opšta načela u ovom pogledu (vidi slučaj KI78/18, podnosilac *Pashk Malota*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. februara 2019. godine - u kome je citirana praksa ESLJP-a za slučajeve povraćaja imovine, odnosno: presuda ESLJP-a od 4. marta 2003. godine, *Jantner protiv Slovačke*, br. 39050/97, paragraf 34; presuda ESLJP-a [VV] od 10. jula 2002. godine, *Gratzinger i Gratzingerova protiv Republike Češke*, br. 39794/98, paragrafi 70-74).
104. U slučaju KI78/18, u paragrafima 49-53, Sud je, između ostalog, naglasio da EKLJP i sudska praksa ESLJP-a: “(i) ne obavezuje države ugovornice da donesu zakon o povraćaju imovine; (ii) dozvoljava državama ugovornicama značajnu slobodu u određivanju i utvrđivanju obima povraćaja imovine i odabiru uslova koji se na njega primenjuju; (iii) omogućava državama ugovornicama da definišu i/ili isključe određene kategorije iz dodeljivanja prava na povraćaj imovine; i (iv) obavezuje države ugovornice da u slučajevima kada same odluče da donesu zakon o povraćaju imovine, poštuju pravo na zaštitu imovine koje je zagantovano članom 1 Protokola br. 1 EKLJP, jer je u takvim slučajevima zaštita prema ovom članu pravo koje je zagantovano EKLJP-om. Ovo su četiri opšta principa u vezi sa pitanjem “povraćaja imovine”, na osnovu EKLJP-a i sudske prakse ESLJP-a, koja je već konsolidovana po ovom pitanju”.
105. U tom pogledu, Sud primećuje da u Republici Kosovo ne postoji poseban zakon o povraćaju imovine i da se stoga zahtevi za povraćaj imovine ne mogu zasnivati na garancijama koje pruža član 1. Protokola br. 1. EKLJP ili, *mutatis mutandis*, na garancijama iz člana 46. [Zaštita imovine] Ustava. Ovo, kao što je prethodno objašnjeno, samo zato što se za zahteve za povraćaj imovine ne može smatrati da predstavljaju “legitimno očekivanje” sve dok ne postoji poseban zakon o povraćaju imovine.
106. Stoga je, kao rezultat toga, navod podnosioca zahteva o povredi člana 46. Ustava, po pitanju zaštite imovine, očigledno neosnovan na ustavnim odredbama. Kao takav, ovaj navod se mora odbiti na osnovu pravila 39 (2) Poslovnika.
107. Na samom kraju, Sud primećuje da podnosilac zahteva potkrepljuje svoje navode pozivajući se različite odluke stranih sudova, konkretnije odluke

Vrhovnog suda Srbije [vidi odluku Rev. 1580/98 od 24. juna 1998. godine, kao i odluku (bez broja) od 28. i 29. maja 1986. godine], odluke sudova u Bosni i Hercegovini, kao i na nekoliko zakona objavljenih u Službenom glasniku Republike Srbije, kao što je Zakon o obligacionim odnosima od 8. decembra 1997. godine i Zakon o eksproprijaciji (bez datuma, objavljen u Službenom glasniku br. 53/95).

108. Što se tiče ovih navoda, Sud podseća na svoj stav koji je izneo u presudi KI48/18 u kojoj se konkretno kaže: *“Odluke drugih sudova ne predstavljaju izvor prava u ustavnom poretku Republike Kosovo i iste se mogu koristiti samo u komparativne svrhe i za potrebe utvrđivanja postojanja konsenzusa o određenom pitanju na evropskom ili svetskom nivou”*. Dalje, u istoj presudi Suda je takođe naveden i ustavni stav i tumačenje prema kojem: *“status izvora prava u pravnom sistemu Republike Kosovo imaju samo odluke ESLJP-a”* (vidi slučaj Ustavnog suda KI48/18, podnosilac *Arban Abrashi i Lidhja Demokratike e Kosovës*, presuda od 23. januara 2019. godine, paragrafi 275-277). Ista linija obrazloženja važi i za zakone drugih zemalja koje je citirao podnosilac zahteva.
109. U tom pogledu, Sud, u okolnostima konkretnog slučaja, primećuje da je podnosilac zahteva naveo i citirao ove odluke stranih sudova i zakone strane države za koje je smatrao da su relevantni za njegov slučaj i da su slični okolnostima konkretnog slučaja, ali nije izložio njihovu činjeničnu i pravnu povezanost sa okolnostima konkretnog slučaja niti je argumentovao kako su isti primenljivi u Republici Kosovo. Sud na kraju podseća i na svoj stav da sva *“obrazloženja drugih ustavnih [vrhovnih] ili međunarodnih sudova, treba da se tumače u smislu ustavnih i pravnih garancija i u svetlu činjeničnih okolnosti u kojima su donete”* (vidi, slučaj Ustavnog suda KI48/18, citiran u tekstu iznad, paragraf 276).

Zaključak

110. Sud, kao zaključak, odlučuje:

- (i) Da su navodi podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, u pogledu obrazloženja sudskih odluka, očigledno neosnovani na ustavnim osnovama i da se kao takvi moraju odbiti kao neprihvatljivi na osnovu člana 113.7 Ustava i pravila 39 (2) Poslovnika;
- (ii) Da su navodi podnosioca zahteva o povredi člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a, u pogledu prava na imovinu, očigledno neosnovani na ustavnim osnovama i da se kao takvi moraju odbiti kao neprihvatljivi na osnovu člana 113.7 Ustava i pravila 39 (2) Poslovnika;
- (iii) Da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 22. paragrafa 2, člana 53 i člana 54. Ustava u pogledu pitanja sudske zaštite prava nisu adekvatno razjašnjeni i da se kao takvi moraju odbiti na osnovu člana 48. Zakona u vezi sa pravilom 39 (1) (d) Poslovnika.

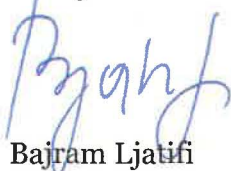
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 39 (1) (d) i 39 (2) Poslovnika, dana 5. februara 2020. godine, jednoglasno

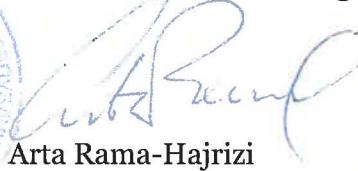
ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona, i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatić

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

